

og Forbedring af den gjældende Digelovgivning kan komme tilstede.

De væsentligere Afgørelser mellem det foreliggende Lovforslags Regler og de af det tidligere Udvalg foreslaaede Bestemmelser ere følgende:

1. Efter den Anledning, Regjeringsudkastet gav, stillede Udvalget Forslag til Lovforskrifter til Fredning af og Tilsyn med de naturlige Kystværn, som beskytte mod Oversvømmelser eller skadelige Afleiringer af Sand, Tang m. v. fra Havet. Liggende Forskrifter findes ikke optagne i det nu forelagte Forslag, men da de ikke bleve propiorernde, fordi de i og for sig ansaaes for absolut fornødne (Sustitsministeriets Erklæring af 12te Sannar 1861) men for at imødekomme Ministeren, der stærkt havde urgeret, at der til Trods for udstedte Forbud var øøet Vold paa flige Værn til Skade for Kysterne, skjønnes der ikke at være Anledning til paany at bringe dem frem. Vi skulle i Forbindelse hermed henlede Opmærksomheden paa, at det i Motiverne til det foreliggende Lovforslag findes fremhævet, at de naturlige Værn mod Oversvømmelser fra Havet ikke mindre end de ved Kunst tilveiebragte Diger ere Øjenstand for Forslaget, hvad end dettes Indhold faar den Betydning, at Expropriationsreglerne ere anvendelige ved Udbedring eller Udvidelse af flige Værn, og at den, der er interesseret i saadant Udbedring eller Vedligeholdelse, har Afgang til at se Andre, der ligeledes have Nytte deraf, tilpligtede at bidrage til Udgifterne.

2. Af større Betydning er Uoverensstemmelsen mellem det tidligere Udvalgs og det nu forelagte Lovforslags Expropriationsregler (§§ 1—5). I Erkjendelse af, at man, hvor der kun er Tale om Enkeltmands Nytte og Fordel, kan komme til at bevæge sig paa Grændsen af den tilstedelige Expropriation og derfor ikke bør gaa unødvendigt yderligt, skjælnede Udvalget mellem a) Diger, som Enkeltmand eller Flere i Forening paa egen Beføstning anlægge paa egen Grund, b) Diger, som Enkeltmand eller Flere i Forening paa egen Beføstning anlægge paa anden Mand's Grund, og c) Fællesdiger, som opføres efter hvervet Landvæsenkommisjonskjendelse paa fælles Beføstning af de Fordeienomme, der nyde Beskyttelse af dem, og hvis Sammenlutning til et Digelag saaledes er fremtvingen. Den første Klasse indrømmedes der ingen Afgang til Expropriation. For den anden Klasse bibeholdtes Reglerne i Plakat 6te Juni 1848, som hjemle den Expropriation, der følger af Digets Anlæg paa anden Mand's Grund, og endvidere en Ret til Expropriation af Materiale, men i en efter Forholdets Beskaffenhed afpasset Begrændsning, medens Plakaten derhos i sin § 7 berettiger den, der har maattet afftaa Grund til et Dige, til at overtage dettes Vedligeholdelse, hvilken Ret jo involverer

en Indskrænkning af Digeeierens Færdfelsret. Først for den 3die Klasse foreslog man en noget videre gaende Expropriation, idet Digelaget ikke skulde være indskrænket til at tage det fornødne Materiale paa de Forder, som yde Bidrag til det's Udgifter, men ogsaa skulde have Afgang til mod fuld Erstatning at erholde det andetstedsfra, naar det — med de fra Plakat 1848 laante Udtryk — ikke uden altfor stor Ulempe kunde tages paa hine Forder. I Modsatning til den Moderation, som det tidligere Udvalg ansaa begrundet, giver det foreliggende Lovudkast under Ophævelse af Plakat 6te Juni 1848 en uindskrænket Afgang til Expropriation af Materiale til Anlæg, Udvidelse og Vedligeholdelse af et Dige, alene med den nærmere Bestemmelse, at det fortrinnsvis skal tages paa Forder, som nyde Beskyttelse ved Diget, hvilken Bestemmelse imidlertid ikke indeholder nogen Modifikation, hvor der handles om et Dige, der kun beskytter Refiventens Forder, og for Øvrigt er noget mindre betydende end ovenansførte af det tidligere Udvalg foreslaaede Betingelse for Expropriation udenfor de digebundne Forder. — Ugeform vi nu ikke skulle drage i Tvivl, at Lovudkastets yderligere gaende Forskrifter kunne finde Tilhængere, saaledes vil der vel ogsaa vise sig at være delte Meninger om, hvor stor Betydning og Vægt der bør tillægges den paapegede Uoverensstemmelse mellem dem og Udvalgets mere tilbageholdne Regler. Der vil fra Lovforslagets Side kunne gøres gjældende, at man, da Materialet til et Gavnige i de allerfleste Tilfælde tages paa selve Digelinien, og da Omkostningerne ved Landvæsenkommisjonsforretninger ere saa betydelige, at Paagjældende som oftest vil kunne skaffe sig billigere Materiale ved mindelig Uoverenskomst end ved Kjendelse, uden Betænkelighed kan umblade at give forskjellige Regler efter en Klassifikation af de forekommende Tilfælde, som dog ikke kan gøres skarper, end at der kan komme Digeanlæg af lige saa stor Betydning ind under den Klasse, hvilken der negtes Expropriationsret, som under den, man vil indrømme den videste Afgang til Expropriation. Men maa dette end erkjendes, bør man paa den anden Side ikke overse den væsentlige Forskjel mellem den ovenfor betegnede Klasse a.: rent private Anlæg paa egen Grund uden al Mellemkomst af det Offentlige, og Klasse c., hvor Digeforetagendet ved Landvæsenkommisjonens Kjendelse, som tvinger Lodseiere, der ikke selv ville det for dem nyttige Anlæg, til at bidrage og indtræde i Fællesskabet, har faaet det Offentliges Stempel af at være, om ikke en almenyttig Foranstaltning, saa dog et for en større Kreds nyttigt og hensigtsvarende Anlæg. Selvsølgelig skal en Expropriation ikke betinges af en Paavisning af, at Almenvellet kræver den i det konkrete Tilfælde, hvorimod det er Lovgiveren, som har at undersøge, om Almenvellet kræver, at der til visse